

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Janem Peroutkou ve věci

žalobce: **M. R.**, narozený X
státní příslušník Íránské islámské republiky
toho času v Příjímacím středisku X
zastoupen Sdružením pro integraci a migraci, o.p.s.
sídlem Havlíčkovo náměstí 2, Praha 3

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha – Holešovice

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2024, č. j. OAM-1438/LE-LE05-LE05-NV3-2024, o prodloužení nepovolení vstupu na území,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. V nyní projednávané věci soud posuzoval důvodnost žaloby proti rozhodnutí, jímž žalovaný podle § 73 odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu, podruhé prodloužil dobu, po kterou žalobce nemůže vstoupit na území České republiky.

Dosavadního řízení

2. Žalobce dne 22. 10. 2024 přicestoval letecky z Kypru na Letiště Václava Havla Praha. Při hraniční kontrole v tranzitním prostoru letiště se neprokázal žádným cestovním dokladem, povolením k pobytu ani jiným dokladem totožnosti. Údaje ke své totožnosti vyplnil jen v čestném prohlášení, přičemž lustrací nebyly v příslušných evidencích zjištěny žádné informace. Policie České republiky proto žalobci odepřela vstup na území České republiky. Dne 23. 10. 2024 požádal žalobce o mezinárodní ochranu. Jelikož tak učinil v tranzitním prostoru mezinárodního letiště, byl přemístěn do přijímacího střediska.
3. Dne 25. 10. 2024 žalobce poskytl údaje ke své žádosti o mezinárodní ochranu. Uvedl, že se narodil a celý život bydlel ve vesnici v Íránu. Je kurdské národnosti, muslimského (sunnitského) vyznání a mluví kurdsky. K otázce politického přesvědčení uvedl, že je proti íránskému režimu. Sice není členem žádné strany nebo organizace, je však příznivcem Kurdské demokratické strany v Íránu. Politicky se neangažoval, ale pomáhal svému bratrovi, který byl členem strany. Cestu do České republiky žalobci zařizoval převaděč, kterého znal strýc. Ode dne 7. 10. 2024 šel pěšky z vesnice na hlavní silnici, tam ho vyzvedla dodávka, ve které několik dní cestoval v nákladním prostoru. Neví, jak dlouho, kudy ani kam jel. Cestou přestoupil do kamionu, následně převaděč někomu zavolal a někdo ho odvedl do letadla. Neví, kde to bylo. Na území České republiky přicestoval letecky dne 22. 10. 2024. Neměl žádné cestovní doklady a nikdy předtím nepobýval na území Evropské unie. Za důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že tady chce žít v míru a bezpečí, hlavně se nechce vrátit do země původu.
4. Při pohovoru téhož dne vypověděl, že se nemůže ničím prokázat, neboť všechno nechal doma. Nemá žádné vzdělání, v mešitě se naučil číst a psát pouze arabským písmem. Vycestoval z Íránu bez dokladů, jelikož nebyl doma, když mu strýc volal, že musí utéct. V Íránu doklady měl, ale neví jaké. Žalobce nevěděl o tom, že přiletěl z Kypru a nevěděl, jak se na Kypr dostal. Jel kamionem. Opustil Írán z důvodu obavy o život. Jeho bratra zabil íránský režim někdy v březnu nebo dubnu roku 2024. Byl u toho, když jeho bratra zatkli a pak už ho neviděl. Obklíčili celou vesnici a zatkli i jiné lidi, ale žalobce utekl. Následně vypověděl, že bratra zatkli mimo vesnici. Bratr byl členem Kurdské demokratické strany. Žalobce jim pomáhal, nosil jim jídlo a věci. Žalobce nezatkli, protože na něj nic neměli. Dne 7. 10. 2024 v noci odešel z domova a při cestě za převaděčem mu volal strýc, aby mu sdělil, že v jeho vesnici zatýkají a varoval ho, aby už se domů nevracel. Sám žalobce v Íránu nikdy problémy neměl, ale je proti íránskému režimu. Pomáhal členů strany a rozdával jejich letáky (papíry), ale neví, co na nich bylo napsané. Současně netuší, od koho tyto papíry dostal, či komu je odevzdal. Bylo to domluvené přes strýce. Pašoval je mezi Íránem a Irákem. Potřeboval si vydělat peníze, proto pašoval normální zboží a strýc mu řekl, aby převezl i ty papíry. Vypověděl, že to dělal jen asi měsíc, protože se bál, aby jej nechytily. Následně však vypověděl, že zboží pašoval přibližně 4 až 5 měsíců (od května až do odjezdu). Žalobce neví, jak bratra zabili (nejspíš oběšení), dozvěděl se to od otce. Žalobce nezná žádné íránské bezpečnostní složky, ale má za to, že íránský režim je teroristický. Bojí se zatčení, protože pomáhal s papíry (letáky) a celá jeho rodina je proti režimu. Obává se, že ho udali sousedi. Ve vesnici se ví, že žalobce pašuje. Vědělo se i o tom, že pašovali sousedi, někdo je udal a následně je zatkli. Důvodem jeho odjezdu z vlasti byla obava o život. Utekl, protože zjistili, že je pašerák. O mezinárodní ochranu žalobce požádal, jelikož chce žít v klidu a bezpečí, nechce se vrátit. Jeho bratra zatkli, když pásł ovce na pastvě. Žalobce byl u toho, protože bratrovi nosil jídlo.

5. Žalovaný vydal dne 25. 10. 2024 rozhodnutí, jímž žalobci podle § 73 odst. 3 písm. a) zákona o azylu nepovolil vstup na území České republiky a podle § 73 odst. 4 zákona o azylu stanovil dobu, po kterou se žalobci vstup nepovoluje, do 20. 11. 2024.
6. V odůvodnění uvedl, že žalobcova totožnost nebyla spolehlivě zjištěna, neboť se neprokázal dokladem totožnosti a lustrací v evidencích nebyly zjištěny žádné informace. Údaje o totožnosti vyplněné v čestném prohlášení nelze podle žalovaného považovat za spolehlivě zjištěné, neboť závisí pouze na libovůli žalobce a jejich pravdivost nebylo možné ověřit. V seznamu cestujících nebyla nalezena osoba cestující pod tvrzenou totožností. Žalobce tedy zřejmě vystupoval pod jinou totožností, čímž byla věrohodnost jím uváděných údajů snížena. Žalovaný proto dospěl k závěru, že byly naplněny důvody pro nepovolení vstupu podle § 73 odst. 3 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný vyloučil možnost uložení mírnějších opatření podle § 47 zákona o azylu, neboť žalobce na území České republiky vstoupil neoprávněně, cestoval nelegálně, bez dokladů a s pomocí převaděče. Navíc byla jeho výpověď rozporná. Podle údajů k žádosti mohl mít jeho útěk politické důvody. Při pohovoru však vyšlo najevo, že utekl ze strachu ze zatčení kvůli pašování zboží přes hranice (tedy kvůli obecně kriminálnímu jednání). Nelze očekávat, že by žalobce respektoval mírnější omezení. Podle žalovaného je za účelem spolehlivého zjištění žalobcovy totožnosti, ke kterému policejní orgán provádí příslušné kroky, nezbytné omezení žalobcovy svobody. Při úvaze o stanovení délky doby nepovolení vstupu žalovaný přihlédl k předpokládané délce řízení o žádosti o mezinárodní ochranu a k tomu, že je třeba vyčkat na výsledek úkonů prováděných policejním orgánem za účelem spolehlivého zjištění žalobcovy totožnosti.
7. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 20. 11. 2024, č. j. 52 A 20/2024-42, zamítl.
8. Krajský soud v Praze vyšel z toho žádný z účastníků nerozporoval naplnění podmínky podle § 73 odst. 3 písm. a) zákona o azylu (spolehlivé zjištění a ověření žalobcovy totožnosti) a zabýval se proto tím, zda v žalobcově případě lze účinně uložit zvláštní opatření. Přihlédl k tomu, že žalobce přicestoval na území České republiky neoprávněně s pomocí převaděče, bez dokladu totožnosti a bez víza. Česká republika není první bezpečnou zemí, na jejíž území žalobce vstoupil. Přicestoval totiž letecky z Kypru, který je bezpečnou zemí. Tam se měl žalobce přihlásit úřadům a požádat o mezinárodní ochranu. Žalobce však místo toho přiletěl do České republiky. Žalovaný přitom zjistil, že v seznamu cestujících nebyla žádná osoba vystupující pod žalobcem tvrzenou totožností. Z toho lze dovodit, že žalobce se pro cestu letadlem buď prokázal jinou totožností, nebo se s pomocí převaděče dostal do letadla, aniž by prošel kontrolou a musel se prokázat. V obou případech se jedná o nežádoucí jednání, jež snižuje žalobcovu spolehlivost.
9. Soud posuzoval i věrohodnost žalobcových tvrzení. Vymezil se proti závěru, že celá žalobcova výpověď je nekonzistentní a rozporná, avšak i soud dospěl k závěru, že skutečně vykazuje určité nejasnosti. Není z ní totiž zřejmé, jak žalobce vstoupil na území Evropské unie, neboť k dotazu žalovaného, jak se dostal na ostrov Kypr, uvedl, že neví a že asi jel kamionem. Žalobce též nevěděl, jaký měl v zemi původu doklad totožnosti s odůvodněním, že umí přecíst pouze své jméno. Předtím však tvrdil, že umí arabské písmo a přečetl si poučení psané v kurdeském dialektu sorání. Určité rozpory vykazovala též část žalobcovy výpovědi, podle níž sebou nemá doklady, neboť nebyl zrovna doma. Později během pohovoru však zmínil, že již byl na cestě za převaděčem (tedy připraven vycestovat z vlasti), zatímco mu strýc volal, aby ho informoval o tom, že se v jejich vesnici zatýká a varoval žalobce, aby se nevracel. Žalobce tudíž nedokázal objasnit ani to, proč u sebe nemá

doklad totožnosti. Též výpověď popisující zatčení žalobcova bratra byla nekonzistentní. Nejprve žalobce vypověděl, že došlo k obklíčení celé vesnice, přičemž byl zatčen nejen jeho bratr, ale i jiní lidé. Následně však vypověděl, že bratra zatkli mimo vesnici, když se schovával před úřady, protože byl členem Kurdské demokratické strany. Nakonec vypověděl, že se bratr neschovával, ale byl zatčen venku na pastvě, když pásł ovce. Ostatní lidé z vesnice a sousedi byli zatčeni jindy. Nesrovnalosti panují též kolem toho, z jakého důvodu nebyl zatčen sám žalobce. K tomu nejprve vypověděl, že utekl. Následně vypověděl, že úřady nevěděly, že tam je a následně konstatoval, že ho nezatkly, neboť „na něj nic neměly“. Zároveň žalobce tvrdí, že on a celé jeho rodina je proti íránskému režimu, které je podle jeho slov teroristický, avšak nezná žádné konkrétní íránské bezpečnostní složky.

10. V dalším navazujícím rozhodnutí ze dne 20. 11. 2024 žalovaný podle § 73 odst. 4 zákona o azylu dobu, po kterou se žalobci nepovoluje vstup na území České republiky, prodloužil do 5. 12. 2024.
11. V odůvodnění žalovaný uvedl, že důvody, pro které žalobci nebyl povolen vstup, stále trvaly. Žalobce neprokázal totožnost žádným dokladem, přičemž ani žalovanému se k osobě žalobce a jím tvrzeným údajům nepodařilo zjistit žádné informace. Trval tedy stav, kdy žalobcova totožnost vyplývá pouze z čestného prohlášení, jehož pravdivost nelze ověřit. Jejich věrohodnost je navíc snížena tím, že v seznamu cestujících, nebyla nalezena osoba cestující pod uváděnou totožností. Lze tudíž předpokládat, že žalobce po cestě do Prahy vystupoval pod jinou (pravou, či falešnou) totožností. Žalovaný vyloučil možnost uložení mírnějších opatření podle § 47 zákona o azylu, neboť žalobce na území České republiky vstoupil neoprávněně, cestoval nelegálně, bez dokladů a s pomocí převaděče. Navíc z jeho výpovědi vyplývají zjevné rozpory. Žalovaný v mezidobí vydal rozhodnutí ze dne 7. 11. 2024, jímž zamítl žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou. Tato skutečnost dále oslabuje žalobcovu motivaci respektovat případná zvláštní opatření.
12. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 3. 12. 2024, č. j. 52 A 23/2024-23, zamítl.
13. Soud vyšel z toho, že žalobce uplatnil obdobné žalobní body jako v předchozím řízení a nepoukazoval na žádné nové skutkové okolnosti. Odkázal proto na odůvodnění rozsudku č. j. 52 A 20/2024-42, v němž dospěl k závěru, že žalobcova totožnost nebyla spolehlivě zjištěna a současně u něj existovala důvodná obava, že by v případě uložení zvláštních opatření nerespektoval omezení či povinnosti z nich plynoucí. Řízení o prodloužení doby nepovolení vstupu na území České republiky neslouží k přezkumu okolností, které vedly k prvotnímu rozhodnutí, ledaže z průběhu řízení či tvrzení cizince vyplývá, že by mohlo dojít ke změně skutkových okolností. I přesto, že pohovor mohl být zatížen vadami v tlumočení, z protokolu o pohovoru není patrné, že by si žalobce a tlumočník zcela nerozuměli a v určitých ohledech je výpověď konzistentní.
14. V dalším (v pořadí druhým) navazujícím shora uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný podle § 73 odst. 4 zákona o azylu dobu, po kterou nemůže žalobce vstoupit na území České republiky, prodloužil do 27. 1. 2025.
15. V odůvodnění žalovaný uvedl, že důvody, pro které žalobci nebyl umožněn vstup na území, i nadále trvají. Žalobce svoji totožnost stále neprokázal žádným dokladem totožnosti a dosud se k ní ani nepodařilo zjistit žádné informace. Žalovaný odkázal na svá předchozí rozhodnutí. Pokud jde o zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu, ani v tomto ohledu nedošlo podle žalovaného ke změně (skutkových) okolností. Podle žalovaného by proto i

nadále uplatnění těchto opatření nebylo účinné. Navíc žalobcová žádost o mezinárodní ochranu byla posouzena jako zjevně nedůvodná, což oslabuje motivaci žalobce respektovat zvláštní opatření. Žalovaný se zabýval i délkou stanovené doby, po kterou nemůže žalobce vstoupit na území České republiky. Rozhodnutím o mezinárodní ochraně byla jeho žádost jako zjevně nedůvodná zamítnuta, proti čemuž žalobce podal žalobu. Žalovaný vycházel z toho, že je třeba vyčkat rozhodnutí soudu o žalobě proti zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany a současně stále probíhají úkony prováděné policejním orgánem za účelem spolehlivého zjištění žalobcovy totožnosti.

16. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

17. Žalobce v žalobě uvedl, že s napadeným rozhodnutím nesouhlasí, neboť prodloužení nepovolení vstupu je odůvodněno odkazem na rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2024, jehož vydání předcházely procesní vady. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobu, kterou sice soud zamítl, ale proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je podle žalobce nedostatečné, postavené na nesprávně zjištěném stavu věci, nepřezkoumatelné a nezákonné.
18. Vydání rozhodnutí o nepovolení vstupu předcházela řada procesních vad, které podle názoru žalobce nelze bagatelizovat. Žalobce nesouhlasí se závěrem soudu, že tyto vady se vztahují jen k řízení o mezinárodní ochraně, nikoli řízení o povolení vstupu. Rozhodnutí o nepovolení vstupu lze vydat pouze za kumulativního splnění dvou podmínek: (i) je dán jeden ze zákonných důvodů v § 73 odst. 3 zákona o azylu a (ii) nelze účinně uplatnit zvláštní opatření. Pouhé naplnění první zákonné podmínky automaticky nevede k tomu, že nelze uložit zvláštních opatření. Tomu musí přecházet samostatné a individualizované posouzení. Nelze podle žalobce argumentovat jen tím, že žadatele přicestuje bez dokladů, protože tuto skutečnost předvídá sám § 73 odst. 3 písm. a) zákona o azylu. Jelikož možnost uložení zvláštního opatření žalovaný vyhodnocuje na základě informací získaných z poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu, mají vady těchto úkonů vliv i na zákonnost napadeného rozhodnutí.
19. Žalobce byl zkrácen na svých procesních právech, jelikož mu byl odepřen dostatečný čas na vyhledání právního poradenství, jež by mu umožnilo plně porozumět a připravit se na úkony, k nimž byl v rámci řízení o mezinárodní ochraně předvolán. Žalobce byl totiž dne 23. 10. 2024 odveden do přijímacího střediska, přičemž žalovaný mu stejný den doručil výzvu k poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jež se mělo uskutečnit dne 25. 10. 2024 v 9:00 hodin, a současně byl žalobce předvolán k pohovoru ve věci mezinárodní ochrany na den 25. 10. 2024 v 9:00 hodin. Podle žalobce je nepřípustné vyzvat k poskytnutí údajů k žádosti a předvolat k pohovoru dříve, než uplynou nejméně dva pracovní dny [srov. § 10 odst. 1 a § 23 odst. 4 zákona o azylu ve spojení s § 40 odst. 1 písm. a) zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu]. Toto pochybení se pak promítlo v tom, že se žalobce nemohl poradit se svým zástupcem a neměl vůbec informace o tom, jaké úkony jej čekají a na co má během těchto úkonů právo.
20. Žalobce pochází z íránského Kurdistánu, latinku téměř neovládá a hovoří kurdským jazykem dialektem sorání. Nikdy nechodil do školy, na bazální úrovni ovládá arabský skript, který se naučil v mešitě, a přečte si v něm jen základní informace, jsou-li v dialektu sorání. I přesto žalobce výzvu, předvolání i poučení pro žadatele o mezinárodní ochranu

obdržel v kurdsém jazyce dialektu kurmándží psaném latinkou. V tomto dialektu však žalobce nic nepřečte. Z protokolu o pohovoru je zřejmé, že žalobce výzvu, předvolání i poučení pro žadatele o mezinárodní ochranu jen podepsal a napsal do nich datum. Jediné dokumenty, které žalobce v dialektu sorání obdržel, byly dokumenty od Správy uprchlických zařízení z přijímacího střediska, což zmiňuje i v protokolu k pohovoru. Jednalo však o „Základní poučení o pobytu v Přijímacím středisku na mezinárodním letišti Praha-Ruzyně“, „Informace o zpracování osobních údajů (GDPR)“ a „Ubytovací řád PřS“, nikoli o poučení pro žadatele o mezinárodní ochranu, které mu měl poskytnout žalovaný. Skutečnost, že žalobce neovládá dialekt kurmándží a neumí v něm číst, musela být žalovanému zřejmá nejpozději dne 25. 10. 2024. Tuto vadu žalovaná doposud nenapravil, ačkoli tak mohl do 15 dnů učinit (§ 10 odst. 1 zákona o azylu). Žalobce proto namítá, že mu před konáním pohovoru mělo být doručeno poučení pro žadatele o mezinárodní ochranu v dialektu sorání, který ovládá. Toto procesní pochybení mělo vliv na rozhodnutí o nepovolení vstupu a jeho následném prodloužení. To souvisí i s tím, že při pohovoru tlumočil nesprávný tlumočník. Jednalo se totiž o tlumočníka původem ze Sýrie hovořícího dialektem kurmándží. Žalobce si s tlumočníkem rozuměl velmi špatně a tlumočení probíhalo podle žalobce nestandardně. Krátká otázka byla v jedné větě přetlumočena vícero větami, přičemž následovalo další vyjasňování. Žalobce dále poukázal na rozdíly mezi dialekty kurdštiny a ty přirovnal k situaci, kdy by českému žadateli o mezinárodní ochranu v Německu měl jeho pohovor tlumočit Rus mluvící rusky.

21. Podle žalovaného nelze uplatnit zvláštní opatření, protože azylový příběh žalobce je zjevně nevěrohodný a z Kypru musel přicestovat na falešné doklady. Žalobce však nebyl nevěrohodný, což plyne z toho, co sdělil svému zástupci (její zaměstnankyni) za přítomnosti tlumočníka, jemuž rozuměl. Žalobce je iránský Kurd muslimského (sunnitského) vyznání. Žalobcův bratr byl členem Kurdské demokratické strany v Íránu, kterou iránský režim v rámci svojí kolonizační státní politiky považuje za teroristickou organizaci. Několik lidí z vesnice bylo členy Kurdské demokratické strany a čas od času se před nimi utíkali schovávat do hor za vesnici. I žalobce je příznivcem stejné strany, byť není členem, avšak členům Kurdské demokratické strany občas nosil do hor jídlo. Žalobcův bratr byl pro své názory iránským režimem před několika měsíci zabit. Bratra zatkli, když byl zrovna s ovci za vesnicí na pastvě a žalobce byl s ním a nacházel se zrovna na protější stráni. Viděl z dálky, jak bratra zatkli a odvezli autem neznámo kam a žalobce samotného si buď v dálce nevšiml, nebo o něj neměli tehdy přímo zájem. Žalobcův otec později sdělil, že má informaci, že bratra zabili. Žalobce se obával o svůj život, neboť jeho bratr i strýc se angažovali v Kurdské demokratické straně a žalobce se bál, že dojde i na něj. Rozhodl se, že již nemá co ztratit a pustil se do vysoce riskantního a životu nebezpečného povolání nosiče kulbara, aby se uživil a aby se mu případně mohlo v budoucnu podařit opustit Írán a dostat se do bezpečí. Příležitostně pronášel na pokyn strýce z Íránu do Iráku a zpět i protirežimní materiál, což poznal z toho, že na něm byly kurdské vlaječky. Při jednom incidentu na hranicích, kdy na kulbary začala pohraniční stráž střílet a několik z nich zastřelili, opustil žalobce náklad i s materiálem, utekl a ukrýval se po několik hodin. Následně mu volal strýc, že jej a další osoby hledají ve vesnici iránské bezpečnostní složky a že se již nemá vracet. Řekl mu, kterým směrem se má vydat a kde na něj počká někdo, kdo jej odveze do bezpečí. Lze se běžně dostat v nákladním vozidle až na ostrov Kypr. Žalobce není ani nevěrohodný, protože je kulbar. Jelikož žalobce vykonával tuto činnost, měl obavu z pronásledování z důvodu národnostní a politické příslušnosti. „Kulbar“ („kolber“, „kolberi“) je tzv. „nosič“ kurdského původu, který si vydělává na živobytí pěším transportem zboží přes hornatou

iránsko-iráckou hranici. Jedná se o jednu z mála prací, kterou se lze v íránském Kurdistánu na hranici s Irákem uživit.

22. Pro úplný věcný přezkum rozhodnutí o prodloužení doby nepovolení vstupu na území České republiky není podle žalobce třeba změna skutkových okolností. Odkazoval-li totiž soud na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 31. 3. 2021, č. j. 36 A 3/2021-48, nelze tyto závěry na žalobcův případ použít, protože se týkaly jiného kontextu. V napadeném rozhodnutí žalovaný dospěl k závěru, že důvody, pro které žalobci nebyl povolen vstup, i nadále trvají. Podle žalobce pro procesní vady, které předcházely prvotnímu rozhodnutí podle § 73 odst. 3 písm. a) zákona o azylu, však tyto důvody „trvat“ nemohou, neboť nebyly dány ani v případě rozhodnutí ze dne 25. 10. 2024. Nedostačující je podle žalobce i to, že v napadeném rozhodnutí žalovaný uvádí, že žalobcovu totožnost se nepodařilo nijak zjistit. Pokud je totiž žadatel o mezinárodní ochranu zajištěn za účelem spolehlivého zjištění nebo ověření jeho totožnosti, zajištění může trvat maximálně po dobu, kdy toto zjišťování nebo ověřování probíhá. Z napadeného rozhodnutí ovšem vůbec není zřejmé, že žalovaný v tomto ohledu činí jakékoli kroky.
23. Žalovaný ve *vyjádření k žalobě* uvedl, že žalobcovy námitky se opakují, přičemž je soud vypořádal v rozsudcích č. j. 52 A 20/2024-42 a č. j. 52 A 23/2024-23. Napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem. Žalovaný odkázal na předchozí rozhodnutí i vyjádření k žalobám proti nim. Žaloba podle žalovaného nenapadá důvody, na nichž je postaveno napadené rozhodnutí.

Posouzení věci soudem

24. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 73 odst. 6 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud proto žalobu věcně projednal, k čemuž je místně příslušný podle § 73 odst. 6 zákona o azylu.
25. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud současně neopomněl, že řízení o prodloužení doby, po kterou žalobce nemůže vstoupit na území České republiky, podle § 73 zákona o azylu je fakticky i podle čl. 8 a násl. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „přijímací směrnice“), zajištěním, a proto se na soudní přezkum uplatní závěry rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, podle nichž musí soud z moci úřední přihlížet i k těm nezákonnostem rozhodnutí o zajištění, které účastníci nenamítali (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2023, č. j. 5 Azs 96/2021-39, č. 4456/2023 Sb. NSS).
26. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 73 odst. 7 větou třetí zákona o azylu bez jednání, neboť účastníci ve stanovené lhůtě jednání nenavrhli a soud jej nepovažoval za nezbytné.
27. Podle § 73 odst. 3 písm. a) zákona o azylu ministerstvo rozhodne do 5 pracovních dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v případě nutnosti o nepovolení vstupu na území žadateli o udělení mezinárodní ochrany, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže *účelem zajištění je spolehlivé zjištění nebo ověření jeho totožnosti*.
28. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst.

1 nebo § 73 odst. 3, ale je *důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.*

29. Podle § 47 odst. 1 zákona o azylu zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.
30. Podle § 73 odst. 4 zákona o azylu ministerstvo v rozhodnutí o nepovolení vstupu na území stanoví dobu, po kterou nemůže žadatel o udělení mezinárodní ochrany na území vstoupit; *tuto dobu lze prodloužit, a to i opakovaně.* Doba pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku na mezinárodním letišti nesmí být delší než 180 dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
31. Podle § 73 odst. 5 zákona o azylu v řízení o nepovolení vstupu na území a *v řízení o prodloužení doby, po kterou nelze vstup na území žadateli o udělení mezinárodní ochrany povolit,* je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Rozklad, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné. V rozhodnutí o nepovolení vstupu na území a v rozhodnutí o prodloužení doby, po kterou nelze vstup na území povolit, ministerstvo poučí žadatele o udělení mezinárodní ochrany o možnosti podat návrh na ustanovení zástupce pro řízení o žalobě podle soudního řádu správního.
32. Soud v první řadě konstatuje, že rozhodnutím ze dne 25. 10. 2024 žalovaný žalobci podle § 73 odst. 3 písm. a) zákona o azylu nepovolil vstup na území České republiky a podle § 73 odst. 4 zákona o azylu stanovil dobu, po kterou se žalobci vstup nepovoluje, do 20. 11. 2024. Žalobce totiž neprokázal svoji totožnost, která je zásadní pro posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ke zjištění (ověření) totožnosti je přitom zapotřebí poskytnutí nezbytné součinnosti. NSS k zajištění podle důvodu zakotveného v § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu (lze přiměřeně zohlednit judikaturu k zajištění žadatelů o azyl podle § 46a zákona o azylu, neboť se jedná o institut velmi blízký – např. § 73. In: CHMELÍČKOVÁ, N., VOTOČKOVÁ, V. *Zákon o azylu: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer) mj. uvedl, že jedná o ustanovení, které bylo přijato s cílem zamezit zneužívání řízení o udělení mezinárodní ochrany pro nelegální migraci či jiné nelegální aktivity. „Skutečnost, že nebyla spolehlivě zjištěna totožnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany, má za následek, že není zřejmé, s jakou konkrétní osobou se řízení vede. Není-li na jisto postaveno, kdo je osoba, která podala žádost o udělení mezinárodní ochrany, z jakého státu tedy pochází a jakou má za sebou skutečnou osobní historii relevantní pro posouzení její žádosti, není vyloučeno, že ve skutečnosti o mezinárodní ochranu žádá osoba, která ji vůbec nepotřebuje a které žádná nebezpečí, kvůli nimž by jí měla být taková ochrana poskytnuta, ve skutečnosti nehrozí. Praxe řízení ve věcech udělení mezinárodní ochrany naopak ukazuje, že skrývání skutečné identity a tvzení identity jiné (cizí či zcela smyšlené) je častou metodou ekonomických migrantů, jak se bez skutečných důvodů pokusit získat výhody plynoucí z mezinárodní ochrany. Takovému zneužití tohoto institutu je Česká republika jako stát, který řízení o žádosti vede, oprávněn se bránit, použije-li k tomu humánní a proporcionální prostředky pohybující se v mezích prostoru vymezeného státu vnitrostátním ústavním právem a jeho mezinárodními závazky. Ust. § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu takovým požadavkům odpovídá. Ve své podstatě jde o zajišťovací institut, který umožňuje pro případ, že by skutečná identita žadatele o udělení mezinárodní ochrany, která vyjde šetřením najevo, neodpovídala tomu, co o sobě žadatel tvrdí či je o něm jinak známo, správnímu orgánu adekvátně reagovat.“ (viz rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 Azs 19/2013-38, č. 2971/2014 Sb. NSS). To ostatně odpovídá i přijímací směrnici [čl. 8 odst.

3 písm. a) *žadatel může být zajištěn za účelem zjištění nebo ověření jeho totožnosti nebo státní příslušnosti*]. Ze skutkového stavu, který byl žalovaným zjištěn plyne, že nepovolení vstupu na území mělo jasný zákonný základ právě ve shora citovaném ustanovení zákona o azylu a sledovalo zákonem předvídaný účel: spolehlivé zjištění totožnosti žadatele o mezinárodní ochranu na území České republiky.

33. Splněním zákonných podmínek se soud rozsudku č. j. 52 A 20/2024-42 věnoval. V bodě 25 vycházel, že žalobce přicestoval do České republiky bez dokladů a údaje ke své osobě uvedl jen v čestném prohlášení. Uvedené údaje však nebylo možné ověřit žádnými doklady ani lustrací v příslušných evidencích, přičemž žádný z účastníků nerozporoval naplnění účelu zajištění podle § 73 odst. 3 písm. a) zákona o azylu. To žalobce neučinil ani v dalších žalobách, přičemž ani soud z úřední povinnosti nezjistil, že by tato podmínka neměla být splněna (viz bod 25 tohoto rozsudku). Žalobce se omezil na to, že podle něho nebyla splněna druhá z kumulativních podmínek podle § 47 odst. 2 zákona o azylu – nelze účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 zákona o azylu. To žalobce akcentoval i v nyní projednávané věci. Dodal, že pouhé naplnění první zákonné podmínky bez dalšího nemůže vést ke konstatování nemožnosti uložení zvláštních opatření. To, zda lze či nelze účinně uplatnit zvláštní opatření, musí správní orgán vyhodnotit samostatně. Musí se jednat o individualizované důvody nad rámec toho, že žadatel přicestoval bez dokladů.
34. Soud dává žalobci za pravdu, že je třeba splnit obě kumulativní podmínky § 73 odst. 3 písm. a) zákona o azylu včetně podmínky, že nelze účinně uplatnit zvláštní opatření (ve smyslu § 47 odst. 2 zákona o azylu lze se důvodně domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany). Podstatou zvláštního opatření podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o azylu je povinnost žadatele o mezinárodní ochranu zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, podstatou zvláštního opatření podle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu je povinnost žadatele o mezinárodní ochranu osobně se hlásit žalovanému v době jím stanovené. Avšak i přesto, že smyslem a účelem zvláštních opatření je minimalizace omezování osobní svobody cizinců, neznamená to, že by k omezení osobní svobody nemohlo dojít nikdy. Zvláštní opatření je možno považovat za účinná jen tehdy, pokud jimi lze dosáhnout daného konkrétního účelu mírnějšími prostředky. Neznamená to ovšem, že by bylo nejprve nutné uložit zvláštní opatření a k nepovolení vstupu na území přistoupit, teprve pokud by nebylo zvláštní opatření účinné (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 252/2017-89, bod 17). NSS konstatoval, že „[v]olba *mírnějších opatření než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření*“ (viz rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2016, č. j. 7 Azs 185/2016-23, bod 28).
35. Druhé z kumulativních podmínek se soud v bodech 26 až 40 rozsudku č. j. 52 A 20/2024-42 velmi podrobně věnoval, což následně připomněl i v bodech 21 až 26 rozsudku č. j. 52 A 23/2024-23. Soud ve shodě se žalovaným považoval za relevantní především to, že žalobce přicestoval na území České republiky neoprávněně s pomocí převaděče, bez dokladu totožnosti a bez víza. Přihlédl též k tomu, že Česká republika není první bezpečnou zemí, na jejíž území žalobce vstoupil. Přicestoval totiž letecky z Kypru, který je bezpečnou zemí. Žalovaný přitom zjistil, že v seznamu cestujících nebyla žádná osoba vystupující pod

žalobcem uváděnou totožností. Z toho lze dovodit, že žalobce se pro cestu letadlem buď prokázal jinou totožností, nebo se s pomocí převaděče dostal do letadla, aniž by prošel kontrolou a musel se prokázat. V obou případech se jedná o nežádoucí jednání, jež snižuje žalobcovu spolehlivost.

36. Namítal-li tedy žalobce v žalobě, že neuložení zvláštních opatření je nepřípustně odůvodněno jen tím, že žalobce přicestoval bez dokladů, nelze s ním souhlasit. V bodě 40 rozsudku č. j. 52 A 20/2024-42 totiž soud uvedl, že jelikož žalobce (i) přicestoval neoprávněně za pomoci převaděče a (ii) bez dokladů, (iii) nepřihlásil se úřadům v první bezpečné zemi, (iv) v rámci území Evropské unie cestoval letadlem, přičemž se (a) buď prokázal jinou totožností, nebo (b) se vůbec neprokázal a cestoval „na černo“, (v) jeho výpověď obsahovala řadu nejasností a (vi) vykonával činnost na hraně legality (což sám v žalobě připustil), tak existovaly důvodné obavy, že by žalobce v případě uložení zvláštních opatření nemusel dodržovat povinnosti s nimi spjaté ani spolupracovat se správními orgány za účelem zjištění jeho totožnosti. V bodě 23 rozsudku č. j. 52 A 23/2024-23 soud dále zohlednil, že dalším důvodem je to, že žalobcova žádost o mezinárodní ochranu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná. V posuzované věci nevyšly najevo ani další okolnosti (zejména okolnosti svědčící o účinnosti zvláštních opatření), které by měl žalovaný zvážit, ale neučinil. Obavy z nespolupráce a neplnění zvláštních opatření žalobce nerozptýlil žádnými konkrétními argumenty. U žalobce existovala důvodná obava, že by s žalovaným nespolupracoval v případě, že by mu bylo uloženo některé ze zvláštních opatření.
37. Pro nyní posuzovanou věc – přezkum rozhodnutí o prodloužení nepovolení vstupu na území podle § 73 odst. 4 zákona o azylu je však zcela stěžejní, že žalobce neuplatňuje žádné nové skutkové okolnosti, které by již soud v rozsudku č. j. 52 A 20/2024-42, resp. v rozsudku č. j. 52 A 23/2024-23 nevypořádal. V žalobě se totiž žalobce omezil jen na polemiku s dříve vyřčenými závěry s tím, že pro úplný věcný přezkum rozhodnutí o prodloužení doby nepovolení vstupu není nutné, aby nastala změna okolností, jak soud uzavřel v bodě 20 rozsudku č. j. 52 A 23/2024-23. Tím ovšem žalobce značně předurčil rozsah soudního přezkumu, protože i nyní soud konstatuje, že nedošlo-li ke změně skutkových okolností, tak žaloba proti rozhodnutí o prodloužení doby nepovolení vstupu na území podle § 73 odst. 4 zákona o azylu neslouží k přehodnocování závěrů prvotního rozhodnutí podle § 73 odst. 3 zákona o azylu. Soud totiž nyní přezkoumává jen to, zda důvody nepovolení vstupu i nadále trvají (a je proto namístě dobu nepovolení vstupu na území prodloužit), a to, zda se skutkové okolnosti nezměnily tak, že na původních závěrech nelze dále setrvat. Opačný závěr by vedl ke značně neracionálním a ne hospodárným důsledkům. Při jakémkoliv dalším prodloužení doby, po kterou se nepovoluje vstup na území, by se totiž otvíral prostor pro opětovné a ničím neomezené přezkoumávání splnění prvotních zákonných podmínek, aniž by pro to byl přesvědčivý důvod (právě změna skutkových okolností). K přehodnocování závěrů o splnění podmínek podle § 73 odst. 3 zákona o azylu není v řízení o prodloužení doby nepovolení vstupu na území podle § 73 odst. 4 zákona o azylu místo. K tomu slouží kasační stížnost, jež žalobce podle vlastního tvrzení k NSS podal. To lze dovodit i z rozsudku NSS ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019-48, č. 3933/2019 Sb. NSS. Ten se sice zabýval především prolomením pravidla podle § 75 odst. 1 s. ř. s., k tomuto závěru však v bodě 37 dospěl proto, že soudní přezkum má být nastaven tak, aby bylo možno zohlednit i *změny*, v jejichž důsledku se *původně zákonné omezení osobní svobody stalo nezákonným* (rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Shishkov proti Bulharsku* ze dne 9. 1. 2003, stížnost č. 38822/97). Podpořil tedy závěr, že prvotní rozhodnutí, jímž se přezkoumává splnění podmínek podle § 73 odst. 3 zákona o

azyly, lze znovu přezkoumat („přehodnocovat“) jen tehdy, pokud dojde k výše akcentované změně skutkových okolností.

38. Ostatně, uvedené výslovně vyplývá z výroků všech 3 na sebe navazujících rozhodnutí. Rozhodnutím ze dne 25. 10. 2024 byl žalobci podle § 73 odst. 3 písm. a) zákona o azylu nepovoleno vstup na území České republiky a podle § 73 odst. 4 zákona o azylu žalovaný stanovil dobu, po kterou se žalobci vstup nepovoluje, do 20. 11. 2024. V dalším navazujícím (k pojmu „navazující“ – srov. rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2013, č. j. 1 As 90/2011-124, č. 2936/2013 Sb. NSS) rozhodnutí ze dne 20. 11. 2024 žalovaný již jen podle § 73 odst. 4 zákona o azylu dobu, po kterou nemůže žalobce vstoupit na území České republiky, prodloužil do 5. 12. 2024. Stejně žalovaný postupoval i v případě napadeného rozhodnutí. Tomu odpovídá i obsah všech odůvodnění. Žalovaný v prvotním rozhodnutí posoudil, zda byly naplněny podmínky podle § 73 odst. 3 zákona o azylu, na základě nichž lze žadateli o azyl nepovolit vstup na území. V dalších rozhodnutí již tyto důvody nepřehodnocoval, protože tyto důvody i nadále trvaly a zároveň nestala změna skutkových okolností. Žalovaný pak podle soudu postupovat v souladu s právními předpisy.
39. Pokud tedy rozsudek č. j. 52 A 23/2024-23 poukazuje (za použití logického argumentu *per analogiam*) na závěry rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 31. 3. 2021, č. j. 36 A 3/2021-48 (ten sám vychází mj. ze závěrů rozsudku NSS č. j. 9 Azs 193/2019-48 citovaného v bodě 37 tohoto rozsudku), podle kterých je přezkoumávání naplnění okolností, které vedly k prvotnímu zajištění cizince v řízení o žalobě proti rozhodnutí o prodloužení zajištění cizince namístě jen tehdy, pokud z průběhu řízení či tvrzení cizince vyplývá, že by mohlo dojít ke změně skutkových okolností, nemá k tomu soud nyní co vytknout. Jak soud nyní uzavřel již výše, tyto pravidla se uplatní i v případě rozhodnutí o prodloužení doby, po kterou se nepovoluje vstup na území, podle § 73 odst. 4 zákona o azylu. Žalobce v žalobě namítal, že tento rozsudek nelze na žalobcův případ použít, protože se lišily skutkové okolnosti. Vycházel totiž z toho, že žalobce napadl pouze rozhodnutí o prodloužení zajištění, aniž by předtím napadl rozhodnutí o zajištění (žalobce prostřednictvím logického argumentu *a contrario* dovozuje, že jelikož žalobce v tomto případě rozhodnutí o nepovolení vstupu napadl, nelze z uvedených závěrů vycházet). Ani s tímto se soud neztotožňuje. Naopak, pokud k danému závěru dospěl Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích i tehdy, kdy prvotní rozhodnutí o omezení osobní svobody vůbec soudnímu přezkumu nečelilo a nebylo nijak věcně přezkoumáváno, tím spíše (argument *a fortiori* – *a minori ad maius*) musí uvedené závěry platit i tehdy, pokud nyní důvody nepovolení vstupu na území soudně přezkoumány byly a žalobci se odpovědi na jeho žalobní body dostalo. To, že s nimi nesouhlasí, na věci nic nemění.
40. Soud tak uzavírá, že jelikož žalobce nepoukazoval na žádnou změnu skutkových okolností a nezpochybňoval, že důvody pro omezení jeho osobní svobody stále trvají (namítal jen, že nikdy neexistovaly) nebylo namístě závěry zaujaté v předchozích rozsudcích přehodnocovat. Většina žalobních bodů se tedy míjí s důvody napadeného rozhodnutí a žalobce je proto namístě odkázat na přechozí závěry.
41. Z nich plyne, že soud nebagatelizoval namítaná procesní pochybení. Žalobce poukazoval na to, že výzva k poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany na den 25. 10. 2024 v 9:00 hodin a předvolání k pohovoru ve věci mezinárodní ochrany na den 25. 10. 2024 v 9:00 hodin byly žalobci doručeny už dne 23. 10. 2024. Podle žalobce je však nepřípustné vyzvat k poskytnutí údajů a předvolat k pohovoru dříve, než uplynou nejméně 2 pracovní

dny (podrobněji v bodě 19 tohoto rozsudku). K tomu v bodech 43 až 45 rozsudku č. j. 52 A 20/2024-42 soud uvedl, že jelikož přímo ze zákona plyne, že výzva a předvolání musí být žadateli doručeny nejméně 2 pracovní dny před konáním daného úkonu, den doručení se do této dvoudenní lhůty započítává. Neuplatní se tedy § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu. Nejedná o lhůtu, neboť lhůta je časový úsek stanovený pro uplatnění práva nebo splnění povinnosti. V tomto případě však časový rámec neslouží k uplatnění práva ani splnění povinnosti. Jeho účelem je zajištění toho, aby adresát písemnosti měl dostatek času se s písemností seznámit. Řízení v přijímacím středisku na mezinárodním letišti je specifické zkrácenými lhůtami, které tíží především správní orgány. Ministerstvo musí rozhodnout o nepovolení vstupu na území do 5 pracovních dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany (§ 73 odst. 3 zákona o azylu). Za těchto okolností musí být poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a pohovor s žadatelem, tj. úkony nezbytné pro vydání rozhodnutí, provedeny co nejdříve. Zákon přitom umožňuje konání těchto úkonů 2 pracovní dny po doručení výzvy a předvolání.

42. V dalším okruhu žalobních bodů žalobce poukazoval na to, že mu nebylo poskytnuto řádné poučení pro žadatele o mezinárodní ochranu, protože ovládá kurdský dialekt sorání, nikoli kurmándží. To úzce souvisí s tím, že při pohovoru tlumočil nesprávný tlumočnick (podrobněji v bodě 20 tohoto rozsudku). K tomu soud v bodě 47 rozsudku 52 A 20/2024-42 uvedl, že žalobce sice během pohovoru uvedl, že umí číst pouze arabské písmo, přičemž obsahu výzvy a předvolání nerozuměl, avšak dodal, že k výzvě a předvolání obdržel též poučení v dialektu sorání, které si přečetl a na jehož základě výzvu a předvolání podepsal. Pokud jde o nesprávného tlumočnicka, soud v bodě 48 rozsudku 52 A 20/2024-42 připustil, že tato skutečnost mohla mít vliv na konzistenci jeho výpovědi. Dal žalobci za pravdu v tom, že část nesrovnalostí jeho výpovědi může do jisté míry pramenit z nepřesného tlumočení. Především činnost kolbera nelze bez dalšího zužovat na pouhé pašování. Poukázal však i na jiné nejasnosti v žalobcově výpovědi, které s tlumočením nesouvisí (např. jakým způsobem žalobce přicestoval do Evropské unie, z jaké důvodu u sebe neměl doklad totožnosti, jaký doklad měl v Íránu, z jakého důvodu žalobce nebyl zatčen spolu s bratrem). Tyto skutečnosti k posouzení žalobcovy nevěrohodnosti postačovaly. V bodě 26 rozsudku 52 A 23/2024-23 následně soud doplnil, že i kdyby k protokolu o pohovoru nepřihlédl vůbec a nebral by v potaz z něj plynoucí rozpory, dospěl by na základě způsobu, jakým žalobce přicestoval a na základě skutečnosti, že v zemi původu přenášel nedeklarované zboží přes hranice, k závěru, že se u něj lze důvodně obávat neplnění povinností plynoucích ze zvláštních opatření. Tyto skutečnosti sami o sobě odůvodňují neuložení zvláštních opatření namísto vydání napadeného rozhodnutí.
43. Soud se vypořádal i s žalobcovou věrohodností (podrobněji v bodě 21 tohoto rozsudku). V bodech 35 až 39 rozsudku č. j. 52 A 20/2024-42 podrobně popsal všechny okolnosti posuzovaného případu a to, zda lze žalobce pro účely řízení o nepovolení vstupu na území (nikoli však pro řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu) považovat za věrohodného. Celá žalobcová výpověď nebyla nekonzistentní a rozporná, avšak určité nejasnosti skutečně vykazovala. Nebylo z ní totiž zřejmé, jak žalobce vstoupil na území Evropské unie, neboť k dotazu žalovaného, jak se dostal na ostrov Kypr, uvedl, že neví a že asi jel kamionem. Žalobce též nevěděl, jaký měl v zemi původu doklad totožnosti s odůvodněním, že umí přečíst pouze své jméno. Předtím však tvrdil, že umí arabské písmo a přečetl si poučení psané v dialektu sorání. Určité rozpory vykazovala též část, v níž žalobce uváděl, že s sebou nemá doklady, neboť nebyl zrovna doma, když mu strýc volal, že musí utéct. Později během pohovoru však zmínil, že již byl na cestě za převaděčem (tedy připraven vycestovat z vlasti),

když mu strýc volal, aby ho informoval o tom, že se v jejich vesnici zatýká a varoval žalobce, aby se nevracel. Žalobce tudíž nedokázal objasnit ani to, proč u sebe nemá doklad totožnosti. Rovněž výpověď ohledně zatčení žalobcova bratra byla nekonzistentní. Nejprve žalobce uvedl, že došlo k obklíčení celé vesnice, přičemž byl zatčen nejen jeho bratr, ale i jiní lidé. Následně však uvedl, že bratra zatkli mimo vesnici, když se schovával před úřady, protože byl členem Kurdské demokratické strany. Nakonec sdělil, že se bratr neschovával, ale byl zatčen venku na pastvě, když pásł ovce. Ostatní lidé z vesnice a sousedi byli zatčeni jindy. Nesrovnalosti panují též kolem toho, z jakého důvodu nebyl zatčen též sám žalobce. K tomu nejprve uvedl, že utekl. Následně sdělil, že úřady nevěděly, že tam je a následně konstatoval, že ho nezatkly, neboť „na něj nic neměly“. Zároveň žalobce tvrdil, že on a celé jeho rodina je proti iránskému režimu, které je podle jeho slov teroristický, avšak nezná žádné konkrétní iránské bezpečnostní složky. Soud nevyločil, že některé nesrovnalosti v žalobcově výpovědi mohly být důsledkem nepřesného tlumočení, nelze však dospět k závěru, že by si žalobce a tlumočník vzájemně nerozuměli. Naopak je zřejmé, že v některých ohledech byla výpověď žalobce jasná a konzistentní (např. důvod odchodu z vlasti, činnost žalobce jakožto kolbera, jeho politické přesvědčení). V žalobě žalobce (stejně jako v žalobě ve věci sp. zn. 52 A 23/2024) přednesl vlastní verzi azylového příběhu, který sdělil svému zástupci (její zaměstnankyni) za přítomnosti tlumočnicka v dialektu sorání. K tomu soud uvedl, že jistou úroveň vzájemného porozumění dokládá i to, že sám žalobce popsal svůj příběh sice s odlišnostmi, nicméně nelze říci, že by byl zcela jiný. Není tedy pravdou, že by si žalobce s tlumočníkem vůbec nerozuměli (bod 25 rozsudku č. j. 52 A 23/2024-23).

44. V žalobě žalobce s těmito závěry polemizoval a nesouhlasil s nimi, neuváděl však nic, co by svědčilo o tom, že došlo ke změně skutkových okolností, anebo že důvody pro to, aby mu byl nepovolen vstup na území již pominuly. K tomu ovšem soud opakuje slouží kasační stížnost, nikoliv žaloba proti rozhodnutí o prodloužení doby nepovolení vstupu na území podle § 73 odst. 4 zákona o azylu. Navíc lze i na tomto místě zopakovat, že v řízení o nepovolení vstupu na území a v řízení o prodloužení doby je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Pro vydání takového rozhodnutí tedy postačí splnění podmínek stanovených § 73 odst. 3 zákona o azylu bez dalšího. V projednávané věci přitom žalovaný prokázal, že je stále naplněn účel omezení žalobcovy osobní svobody podle § 73 odst. 3 písm. a), tedy žalobcovu totožnost se stále nepodařilo spolehlivě zjistit či ověřit. Žalobce pak tuto skutečnost nerozporoval. Současně stále trvají výše uvedené důvody, pro které žalobci nelze účinně uložit zvláštní opatření (bod 28 rozsudku č. j. 52 A 23/2024-23). Jak plyne z bodů 34 až 36 tohoto rozsudku, ty byly v daném případě splněny.
45. S tím souvisí i to, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné, pokud z hlediska splnění podmínek § 73 odst. 3 zákona o azylu odkázalo na rozhodnutí ze dne 25. 10. 2024. Námitky zpochybňující zákonnost rozhodnutí ze dne 25. 10. 2024 byly soudem v rozsudku č. j. 52 A 20/2024-42 posouzeny a byly shledány nedůvodnými. Pokud předmětem rozhodnutí o prodloužení doby nepovolení vstupu na území není přehodnocování splnění podmínek podle § 73 odst. 3 zákona o azylu, byl odkaz na rozhodnutí ze dne 25. 10. 2024 zcela dostatečný. Jak ostatně NSS v již citovaném rozsudku č. j. 1 As 90/2011-124 konstatoval: „Rozhodnutí o prodloužení zajištění je nutno chápat jako rozhodnutí obsahově navazující na rozhodnutí o zajištění. Cizinec je s předchozím rozhodnutím o zajištění i s obsahem spisového materiálu detailně seznámen, proto není nezbytné okolnosti týkající se vydání rozhodnutí o zajištění při rozhodování o prodloužení délky zajištění detailně znovu popisovat; postačí stručné shrnutí dosavadního průběhu řízení a uvedení důvodů, pro které byl cizinec původně zajištěn. Za

nezměněných skutkových okolností budou důvody pro trvání zajištění zpravidla shodné, jako byly důvody popsány v prvním rozhodnutí o zajištění cizince, proto na něj postačí v odůvodnění v podrobnostech odkázat a není nutno opětovně zevrubně popisovat důvody dle § 124 odst. 1 zákona, které správní orgán přiměly k tak zásadnímu opatření, jakým je zajištění cizince.“ (bod 37). To platí i obecně. Pokud se lze plně ztotožnit s dříve vyslovenými úvahami, lze pouze souhlasně odkázat na přechozí závěry (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 9. 2016, č. j. 1 As 287/2015-51, č. 3512/2017 Sb. NSS).

46. Tyto podmínky napadené rozhodnutí splňuje. Žalovaný v něm zopakoval základní skutkové okolnosti případu, jež vyústily ve vydání rozhodnutí ze dne 25. 10. 2024 a rozhodnutí ze dne 20. 11. 2024 včetně jejich odůvodnění. Zopakoval i to, že žalobcova žádost o mezinárodní ochranu byla podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná. (str. 1 a str. 2 napadeného rozhodnutí). Na str. 2 napadeného rozhodnutí žalovaný dodal, že dne 5. 12. 2024 uplyne doba stanovená v rozhodnutí ze dne 20. 11. 2024, a proto přistoupil k posouzení otázky, zda jsou dány důvody pro její prodloužení, nebo zda má být žalobci umožněn vstup na území České republiky. Žalovaný dospěl k závěru, že důvody, pro které žalobci nebyl umožněn vstup na území, i nadále trvají. Žalobce svoji totožnost stále neprokázal žádným dokladem totožnosti a dosud se k ní ani nepodařilo zjistit žádné informace. Přitom žalovaný odkázal na svá předchozí rozhodnutí, což (jak plyne z přechozího bodu) je přípustné. Pokud jde o zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu, ani v tomto ohledu nedošlo podle žalovaného ke změně (skutkových) okolností. Podle žalovaného by proto i nadále uplatnění těchto opatření nebylo účinné, přičemž žalobcova žádost o mezinárodní ochranu byla posouzena jako zjevně nedůvodná, což dále oslabuje motivaci žalobce respektovat zvláštní opatření. Žalobce ani nyní není osobou vyloučenou podle § 74 odst. 1 zákona o azylu (str. 3 napadeného rozhodnutí). V následujících odstavcích na tentýž straně se žalovaný zabýval i maximální délkou doby, po kterou nemůže žalobce vstoupit na území České republiky. Žalobcova žádost o mezinárodní ochranu byla jako zjevně nedůvodná zamítnuta. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce brání žalobou, která má podle § 32 zákona o azylu odkladný účinek. Jelikož má žalobce po dobu trvání řízení o žalobě postavení žadatele o mezinárodní ochranu, přičemž současně stále probíhají úkony prováděné policejním orgánem za účelem spolehlivého zjištění žalobcovy totožnosti, které může být významné i pro řízení o žalobě (poslední odstavec na str. 3 napadeného rozhodnutí), žalovaný vycházel z toho, že je třeba vyčkat rozhodnutí soudu o žalobě proti zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
47. Soud proto uzavírá, že z napadeného rozhodnutí vyplývá, že (i) důvody pro omezení osobní svobody žalobce i nadále trvají a (ii) probíhají úkony prováděné policejním orgánem za účelem spolehlivého zjištění žalobcovy totožnosti. Namítal-li žalobce v žalobě, že důvody pro omezení žalobcovy osobní svobody nemohou trvat, jelikož z důvodu procesních vad nikdy nebyly dány, odkazuje soud na body 37 až 44 tohoto rozsudku, v nichž uzavřel, že v tomto případě není namístě závěry rozsudku č. j. 52 A 20/2024-42 přezkoumávat.
48. Žalobce v žalobě namítal i to, že z rozhodnutí musí být zřejmé, zda správní orgán činí nějaké kroky za účelem zjištění žalobcovy totožnosti. Dodal, že podle judikatury nemusí být popsáno, jaké konkrétní kroky za účelem zjištění totožnosti správní orgán činí, ale musí být zřejmá skutečnost, že činí vůbec nějaké. Z napadeného rozhodnutí ovšem podle žalobce není vůbec zřejmé, že žalovaný v tomto ohledu činí jakékoli kroky. S tím se soud neztotožňuje. V posledním odstavci na str. 3 napadeného rozhodnutí totiž žalovaný v tomto duchu uvedl, že *[s]oučasně s probíhajícím řízením o žalobě stále probíhají úkony prováděné policejním orgánem*

za účelem spolehlivého zjištění [žalobcovy] totožnosti [...], které může být významné i pro řízení o žalobě před krajským soudem. To je pak (jak ostatně žalobce sám připouští) z hlediska aktuální judikatury NSS dostačující.

49. Judikatura, na níž poukazuje sám žalobce dovodila, že „[p]okud je žadatel o mezinárodní ochranu zajištěn za účelem spolehlivého zjištění nebo ověření jeho totožnosti [§ 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu], zajištění je možné pouze po dobu, kdy toto zjišťování nebo ověřování probíhá, a délka zajištění musí být stanovena s ohledem na účel zajištění. Z rozhodnutí musí být zřejmé, zda správní orgán činí nějaké kroky pro naplnění tohoto účelu zajištění.“ (rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2016, č. j. 6 Azs 128/2016-44, č. 3493/2016 Sb. NSS). V tomto rozsudku NSS vytkl žalovanému, že „v napadeném rozhodnutí neuvedl důvody, které mohou vést k závěru, že byly naplněny podmínky pro zajištění podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Z tohoto ustanovení plyne, že účelem zajištění musí být spolehlivé zjištění nebo ověření jeho totožnosti. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí však neplyne, zda žalovaný bude dále činit nějaké úkony vedoucí k zjištění nebo ověření totožnosti stěžovatele.“ V rozsudku ze dne 25. 2. 2016, č. j. 5 Azs 8/2016-32, NSS dále uvedl, že „[m]á-li žalovaný k dispozici podklady, jež mohou být relevantní při zjišťování totožnosti stěžovatele, musí se jimi v odůvodnění rozhodnutí podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu (byť by tak učinil ve stručnosti) zabývat.“
50. Pozdější judikatura NSS však tyto závěry modifikovala. V bodě 17 rozsudku ze dne 20. 3. 2019, č. j. 9 Azs 42/2019-26, NSS v reakci na judikaturu citovanou v předešlém bodě uvedl, že „[p]ři posouzení, zda žalovaný dostal požadavkům vyplývajícím z právní úpravy a z uvedených rozhodnutí NSS, je třeba předně uvést, že ze zákona o azylu ani z výše citovaných rozhodnutí NSS nevyplývá povinnost žalovaného podrobně vysvětlit, jaké úkony hodlá ke zjištění či ověření cizincovy totožnosti podniknout. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že k prodloužení zajištění přistoupil, neboť uplynulá doba zajištění nestačila k ověření totožnosti a je třeba vyčkat na provedení identifikačních úkonů Policií ČR. Žalovaný nijak nekonkretizoval, jaké úkony má na mysli či v jakém stádiu se zjišťování či ověření totožnosti stěžovatele nachází, nicméně i toto holé konstatování naplní v projednávané věci požadavek, že z rozhodnutí musí být zřejmé, zda správní orgán činí nějaké kroky pro naplnění tohoto účelu zajištění. Námitka, podle které měl žalovaný konkrétně uvést, jaké kroky hodlá podniknout, je tedy nedůvodná.“ Na to následně NSS opakovaně navázal (např. rozsudky ze dne 5. 4. 2019, č. j. 4 Azs 14/2019-33, ze dne 11. 7. 2019, č. j. 9 Azs 41/2019-27).
51. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tedy zřejmé, že jsou činy kroky ke zjištění totožnosti žadatele, třebaže je žalovaný blíže nespecifikuje. Napadené rozhodnutí tedy vyhovuje požadavku, aby z něj bylo patrné, zda žalovaný bude činit nějaké úkony vedoucí k zjištění nebo ověření totožnosti žadatele. Jelikož žalovaný není povinen specifikovat konkrétní kroky, uzavírá soud, že napadené rozhodnutí z hlediska požadavků citované judikatury ob stojí.
52. V tomto kontextu lze i akceptovat, že žalovaný prodloužil dobu, po níž se žalobci nepovoluje vstup na území České republiky, do 27. 1. 2024. Žalovaný zohlednil účel omezení žalobcovy svobody – stále probíhají úkony prováděné policejním orgánem za účelem spolehlivého zjištění žalobcovy totožnosti. Zároveň vzal v potaz, že žalobce podal proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu žalobu, o níž soud musí rozhodnout ve lhůtě 60 dnů (§ 32 odst. 7 zákona o azylu). Stanovená doba zajišťuje, že potvrdí-li se zjevná bezdůvodnost žalobcovy žádosti (žalobcově žalobě proti rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu nebude vyhověno), odcestuje mimo území České republiky. Soud proto považuje stanovenou dobu nepovolení vstupu spojenou s omezením na osobní

svobodě za transparentně stanovenou a souladnou se zákonem i s účelem nepovolení vstupu. O tom mj. svědčí to, že žalovaný automaticky nepresumuje, že proti rozsudku o žalobcově žalobě, jímž napadl rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu, bude podána kasační stížnost.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

53. Soud uzavírá, že neshledal žalobní body důvodnými a nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti, proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
54. Důkazy předložené žalobcem (rozhodnutí ze dne 25. 10. 2024 a napadené rozhodnutí) jsou součástí správního spisu, kterým se dokazování neprovádí, ale soud z něj bez dalšího vychází (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).
55. O náhradě nákladů soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozsudku). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Nejvyšší správní soud však kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 2. ledna 2025

Jan Peroutka, v. r.

soudce